

**Виконуючому обов'язки
Президента України,
Голові Верховної Ради України
Олександрову ТУРЧИНОВУ**

**Прем'єр-міністру України
Арсенію Яценюку**

**ЗВЕРНЕННЯ
депутатів Березівської районної ради VI-го скликання
Закарпатської області**

Ми, депутати районної ради, звертаємося до Вас з приводу ситуації, яка склалася навколо розробки проекту нового закону про мови.

На жаль, попри всі обіцянки, під час роботи тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради по розробці проекту нового закону про мови, не враховані пропозиції від національних меншин нашої держави. Хоча ними були підготовані зауваження та пропозиції щодо нового закону.

Так, було запропоновано те, щоб чинний закон про мови взяли за основу з тим, щоб вдосконалювати саме його, оскільки, про цей закон позитивно відгукувалася і Венеціанська комісія. Але більшість членів комісії не погодилася з цим, вирішивши взяти за основу проект, розроблений експертами під керівництвом экс-президента Леоніда Кравчука, і який (законопроект) значно звужує мовні права меншин.

Зокрема, з преамбули чинного закону пропонується вилучити положення про визнання вільного використання мов у приватному та суспільному житті, що є невід'ємним правом кожної людини. А це прямо суперечить преамбулі Європейської хартії регіональних мов та мов меншин.

Крім того, у запропонованому проекті закону використання регіональних мов пропонується здійснювати тільки в межах територіальних громад на рівні села, селища та міста. Отже, складається ситуація, що в областях та районах таке використання мов уже неможливе. Окрім цього, піднімається поріг з 10 до 30 відсотків, а це значить, що регіональну мову можна буде застосовувати там, де носії відповідної мови складають не менше 30 відсотків населення.

Поряд з цим, у проекті закону пропонується дуже складна процедура по застосуванню мов нацменшин на відповідній території. Тобто, реально пройти весь шлях по визнанню регіональної мови у певному населеному пункті буде практично неможливо, адже треба буде по кожному селу, селищу та місту приймати окремі рішення обласних рад та Верховної Ради.

Окрему увагу слід приділити питанню освіти рідною мовою, адже воно дуже важливе для національних меншин України, зокрема угорської громади. На жаль, документ несе прямі загрози освіті на рідній мові, які можна кваліфікувати як заперечення конституційного права на навчання рідною мовою. Це право звужується до рівня вивчення рідної мови. Адже, державу зобов'язали б забезпечити умови для вивчення тільки рідної мови, а викладання інших предметів на мовах нацменшин прив'язували б до наявності можливостей. Тобто, якщо чиновники вирішать, що у держказні немає коштів,

вони можуть і не відкрити, для прикладу, клас з угорською мовою навчання, що є порушенням норм Основного Закону.

Крім того, проектом передбачається, що право на отримання освіти мовою меншин мають мешканці тільки тих населених пунктів, де поширена регіональна мова, тобто, де носії відповідної мови складають не менше 30 відсотків населення, а інші громадяни позбавляються такого права. Це може означати дискримінацію за територією проживання та заперечення права громадян на освіту рідною мовою, яке гарантується чинним законодавством.

Крім цього, пропонується вилучити право на отримання тестів зовнішнього незалежного оцінювання знань у перекладі на відповідну мову меншин при вступі до вищих навчальних закладів тощо.

Вважаємо, що прийняття незбалансованого закону про мови, що не відображає інтереси громад нацменшин не сприятиме просуванню України до Європи, утвердженню європейських цінностей у нашій державі, а також може негативно вплинути на міжнародний імідж України.

Виходячи з вищенаведеного, звертаємось до Вас з тим, щоб запобігти прийняттю документу, який звужує мовні права національних меншин нашої країни, що є цілком неприйнятним для нас та переконливо просимо вжити всіх можливих заходів у межах наданих повноважень щодо врахування нашої позиції та недопущення прийняття закону про мови із вищевказаними недоліками.

Звернення прийнято на дев'ятнадцятій сесії районної ради VI – го скликання

Депутати районної ради VI – го скликання